

صداوسیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

رصد توصیه‌های رهبر معظم انقلاب در سال

"رونق تولید"

(۲۳)

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب‌سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: وفانی نژاد

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۲	■ مقدمه
۳	مسئولان
۳	۱- تولید مبتنی بر دانش و فناوری
۴	۲- مدیریت واردات و صادرات
۵	۳- سرمایه گذاری در تولید
۷	۴- رفع موانع تولید

اقتصاد ایران از دوره‌های گذشته با تلاطم‌های فراوانی مواجه بوده که در برخی از مقاطع تاریخی، با موفقیت از آن عبور کرده و در برخی دیگر، شکست‌هایی را تجربه کرده است. تجربه اقتصاد ملی در دوره تشدید تحریم‌ها و آشکار شدن برخی از عملکردهای نامطلوب اقتصادی موجب شد تا مقام معظم رهبری در یک آینده‌نگری و ژرف‌اندیشی مقاوم سازی اقتصاد ملی را در چارچوب «اقتصاد مقاومتی» مسیر تداوم آینده اقتصاد کشور اعلام نمایند. بنابراین لازمه اجرایی شدن اهداف اقتصاد مقاومتی مدنظر مقام معظم رهبری که طی چند سال اخیر در مراسم و مناسبات مختلف و در سخنانی مبسوط بدان تاکید فراوان داشته اند استفاده از تمام ظرفیت‌های موجود به منظور ارتقا و رونق تولید ملی و افزایش بهره‌وری در بخش‌های مختلف تولیدی کشور است. بر همین اساس نام گذاری سال ۱۳۹۸ با عنوان "رونق تولید" را می‌توان عصاره نامگذاری سال‌های اخیر (سال‌های ۱۳۹۵، ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷) دانست. چرا که "رونق تولید" به عنوان پایه و اساس پیشرفت و توسعه اقتصاد کشور برای مقابله با تهدید و تحریم دشمنان، همواره در بیانات رهبر معظم انقلاب برجسته بوده است. تاکیدات اقتصادی مقام معظم رهبری بر "حمایت از تولید" در سال‌های اخیر و به طور اخص "رونق تولید" در سال ۹۸ با توجه به تشدید تحریم‌های آمریکا و هدف قرار دادن اقتصاد و معیشت مردم، اهمیت بیشتری پیدا کرده است تا جایی که می‌توان به استناد به بیانات ایشان در سالگرد چهلمین سال پیروزی انقلاب (اعلام بیانیه گام دوم انقلاب) و سخنرانی نوروزی معظم له و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی؛ پایداری و توسعه اقتصاد کشور را در دو کلمه خلاصه کرد؛ "رونق تولید".

براساس فرمایش مقام معظم رهبری شعار امسال برای حل مشکلات کشور، مخاطب گسترده تری را در برمی‌گیرد؛ که مخاطب آن هم مسئولان و هم مردم می‌باشند. در تایید و اهمیت این موضوع نیز، معظم‌له در سال ۱۳۹۸ می‌فرمایند: "... اگر تولید شد، آن وقت در بخش‌های مختلفی تحول ایجاد خواهد شد؛ اگر رونق تولید وجود داشته باشد، هم تأثیر می‌گذارد در اشتغال، هم تأثیر می‌گذارد در کم کردن تورم، هم حتی تأثیر می‌گذارد در وضع توازن بودجه، هم تأثیر می‌گذارد در بالا رفتن ارزش پول ملی ... ببینید این باید انجام بگیرد و در برنامه قرار بگیرد؛ هم در برنامه‌ی دولت، هم در برنامه‌ی مجلس، هم در برنامه‌ی آحاد مردمی که توانایی ورود در وادی تولید را دارند...."

از این رو، برای آنکه نظام اسلامی بتواند با نقشه‌های دشمن هوشمندانه برخورد کند، می‌بایست گره‌های اصلی مشکلات اقتصادی کشور را شناسایی کرده و اقدام به برطرف کردن آنها نماید؛ به ادعان بسیاری از کارشناسان گره‌های اصلی اقتصادی کشور، «رکود تولید»، «بیکاری» و «نقدینگی» است و راهکار باز کردن این گره‌ها نیز در تقویت و حمایت همه جانبه از تولید ملی نهفته است. لذا می‌توان با شناخت گره‌ها و استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های داخلی به جای استفاده از منابع بیشتر و با بهره‌گیری از همان منابع موجود، با رونق بیشتر تولید به افزایش تولید ملی و توان رقابت‌پذیری و افزایش صادرات غیر نفتی و ایجاد اشتغال دست یافت که در نهایت افزایش قدرت مقاومت اقتصادی کشور سبب رشد پایدار اقتصادی و بهبود معیشت مردم و تقویت فرهنگ و الگوی مصرف در حمایت از کالای ایرانی خواهد شد.

چگونگی و الزامات راهکارهای رونق تولید به‌درستی در بیانات حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی در سال ۹۸ تبیین و مشخص شده است؛ بر همین اساس، گروه اقتصاد اداره پژوهش‌های خبری معاونت سیاسی، در راستای رسالت رسانه‌ای خود تلاش دارد با رصد اقدامات مسئولان و راهکارهای کارشناسان و به استناد فرمایشات مقام معظم رهبری، در خصوص حمایت از رونق و تولید کالاهای ایرانی، در قالب گزارش‌های هفتگی در هشت محور که در دو سال اخیر (۱۳۹۷-۱۳۹۸) استخراج شده است، مخاطبان را در جریان فعالیت‌ها و نیازهای تحقق شعار سال قرار دهد:

۱- تولید مبتنی بر دانش و فناوری

۲- مدیریت واردات

۳- رقابت پذیری در تولید و تولید کالاهای صادرات محور

۴- سرمایه گذاری در تولید

۵- تقویت بنگاه‌های کوچک و متوسط

۶- رفع موانع و بهبود کیفیت تولید

۷- مبارزه با قاچاق

۸- شکل‌گیری فرهنگ جهادی تولید

مسئولان

۱- تولید مبتنی بر دانش و فناوری

قطع وابستگی به تولیدات تجهیزات هواشناسی با تکیه بر توانمندی شرکت‌های دانش بنیان. شرکت‌های داخلی توان تولید نرم افزارها برای سازمان هواشناسی را دارند و به راحتی قابل تولید است. کارگروهی برای هوشمندسازی شهرها با وزارت راه و شهرسازی تشکیل دادیم و می‌توانیم با توجه به ظرفیت‌های داخلی در این مسیر حرکت کنیم. یکی از مهمترین مصوبه‌های معاونت علمی و فناوری رئیس جمهوری استقرار شرکت‌های دانش بنیان در محیط‌های شهری است و از این رو بخشی از اراضی پردیس برای راه‌اندازی پارک فناوری پردیس اختصاص می‌یابد. ایلنا ۹۸/۷/۱۴ - سورنا ستاری، معاون علمی و فناوری رئیس جمهوری

در شرایط تحریم‌ها تمام تلاش‌ها و برنامه‌ها به کار بسته شده تا از توان داخل برای تولید تجهیزات مورد نیاز و به روز سازی صنایع حمل و نقلی استفاده کنیم. استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش بنیان برای هوشمندسازی حمل و نقل انجام گرفته و هر چه بتوانیم در این صنعت به سمت کیفی‌سازی حرکت کنیم شاهد افزایش بهره‌وری و حداکثر مصرف خواهیم بود و اینها از دستاوردهای هوشمندسازی حمل و نقل است. امروز چندین قرارداد در بخش‌های هواشناسی و راهداری به امضا می‌رسد که از این طریق می‌توانیم با نگاه به ظرفیت‌های دانش بنیان از خروج ارز از کشور جلوگیری کنیم. ایلنا ۹۸/۷/۱۴ محمد اسلامی، وزیر راه و شهرسازی

۲- مدیریت واردات و صادرات

درسال گذشته براساس ابلاغیه وزیر صنعت ثبت سفارش بیش از ۱۴۰۰ قلم کالا در راستای حمایت از تولید داخلی ممنوع شده بود که این رقم درسال جاری افزایش یافته و به حدود ۱۵۵۰ قلم کالا رسیده است. البته همچنان واردات کالاهای لوکس و غیرضروری ممنوع است، اخیرا وزیر صنعت صحبت‌هایی مبنی بر کاهش ۱۰ میلیارد دلاری واردات کالا تا سال ۱۴۰۰ مطرح کردند که بخشی از این موضوع از محل افزایش ساخت داخل کالاها و ممنوعیت واردات اجرایی خواهد شد. تسنیم ۹۸/۷/۱۳ - حمیدرضا فولادگر، رئیس کمیسیون ویژه حمایت از تولید مجلس

۴۲ درصد تولید برنج در کشور افزایش یافت. ایران برای نخستین بار در تولید برنج خودکفا شد. امسال تولید برنج با توجه به شرایط آب و هوایی مناسب به ۲/۹ تا ۳ میلیون تن خواهد رسید که به این ترتیب، تولید داخلی نیاز کشور را تامین می‌کند در ۶ ماهه امسال میزان واردات برنج سفید ۹۶۰ هزارتن به ارزش ۱,۱ میلیارد دلار بود که با تامین بازار توسط تولید داخلی، دیگر نیازی به واردات برنج نخواهیم داشت. خودکفایی تولید برنج، موجب صرفه جویی بیش از ۱,۱ میلیارد دلاری خواهد شد بخشی از برنج وارداتی امسال باید به عنوان ذخایر راهبردی کشور مورد استفاده قرار گیرد. روزنامه ابرار اقتصادی ۹۸/۷/۱۷ - عبدالمهدی بخشنده، معاون برنامه ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی

واردات قطعاتی که امکان داخلی سازی شان وجود دارد، ممنوع شد به زودی روند روبه رشد داخلی سازی قطعات خودرو آشکار خواهد شد. تعمیق ساخت داخل قطعات خودرو از همان روزهای ابتدایی آغاز شده و به صورت هفتگی کنترل می شود. اقدامات انجام شده نشان می دهد که ۶ قطعه که در میز اول تعمیق ساخت داخل صنعت خودرو هدف گذاری شده بود، اکنون به تولید انبوه رسیده و در خط تولید مورد استفاده قرار گرفته اند. قطعاتی که توان ساخت داخل آن را داشته باشیم، خریدشان را ممنوع کرده ایم و حتما به جد با کسانی که بخواهند در این فضا خللی ایجاد کنند، برخورد می کنیم. ایسنا ۹۸/۷/۱۷ - فرهاد مقیمی، مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو

۳- سرمایه گذاری در تولید

دوره اسفند ۹۷ تا پایان مرداد ماه امسال از ۷۹۵ واحد معرفی شده به بانک برای دریافت تسهیلات برنامه تولید و اشتغال، فقط تعداد ۹ واحد از تسهیلات بانکی برخوردار شدند. بر پایه آمارهای مورد بررسی از مجموع ۹ واحد دریافت کننده تسهیلات در دوره این گزارش، استان های البرز و فارس هریک با واحد به ترتیب ۲۰۰ و ۱۴۰ میلیارد ریال از تسهیلات را دریافت کردند. استان های چهارمحال و بختیاری، سمنان، تهران، مرکزی و هرمزگان هریک با اختصاص تسهیلات به یک واحد به ترتیب از ۴,۸ میلیارد ریال، ۶۰، ۱۵۰، ۵۲۵ و ۹,۵ میلیارد ریال برخوردار شدند. ایرنا ۹۸/۷/۱۳ - وزارت صنعت، معدن و تجارت

از سال ۱۳۹۷ تا کنون بیش از ۱۸۲۰ میلیارد تومان تسهیلات از محل رونق تولید به واحدهای اقتصادی اختصاص یافته و به بنگاههایی که نیاز به نوسازی و بازسازی دارند و طرحهای نیمه تمامی که از پیشرفت فیزیکی ۶۰ درصدی برخوردارند نیز تسهیلات پرداخت شده است. ایسنا ۹۸/۷/۱۴ - کریم یاوری، مدیرکل حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

هدفمندی و کارآمدی در پرداخت تسهیلات از مهم‌ترین ویژگی‌های یک بانک توسعه‌ای به شمار می‌رود که ضمن ایجاد ارزش‌افزوده در اقتصاد و کمک به واحدهای تعاونی و تولیدی می‌تواند موجبات حفظ و ایجاد اشتغال را فراهم نماید. بانک توسعه تعاون گسترش کمی و کیفی خدمات بانکی و ارائه محصولات متنوع بانکی در شعب را در دستور کار قرار داده است. لازم است شعب با شناسایی واحدهای تعاونی و تولیدی محیط اطراف، امکان گسترش خدمات بانکی و توسعه‌ای در شهر و استان خود را فراهم آورند و جهت انجام عملیات تخصیص و تجهیز منابع لازم است بهترین گزینه‌ها را از تعاون‌گران و فعالین اقتصادی مدنظر داشته باشند. تسنیم ۹۸/۷/۱۵ - حجت‌الله مهدیان رئیس هیات مدیره و مدیرعامل بانک توسعه تعاون

ارائه خدمات و تسهیلات بانکی به بنگاه‌های اقتصادی، در حوزه‌های ارزی و ریالی توسط بانک مشترک ایران و ونزوئلا انجام می‌شود. یکی از سیاست‌ها و اولویتهای بانک مشترک ایران و ونزوئلا، حمایت از بنگاههای تولیدی است که علاوه بر ایفای نقش مؤثر در عرصه تولید و اشتغال‌زایی کشور، از نظام گزارش‌دهی و شفافیت مناسبی در ارتباط با ذینفعان برخوردار هستند و در این راستا، شرکت‌های پذیرفته شده در بازار سرمایه کشور به عنوان یکی از گروه‌های هدف بانک در سیاست‌های اعتباری مدنظر قرار دارند. روزنامه عصر اقتصاد ۹۸/۷/۱۶ - سعید مستشار، سرپرست بانک مشترک ایران و ونزوئلا

کارگروه طرح احیا، فعال سازی و توسعه معادن کوچک مقیاس تاکنون ۱۱ استان کشور را تحت پوشش قرار داده است طرح احیا، فعال سازی و توسعه معادن کوچک مقیاس به عنوان یکی از طرح های اقتصاد مقاومتی با سرعت مناسبی در حال اجراست و پیش بینی شده تا پایان امسال ۱۵۰ معدن فعال شوند. طبق مصوبه انجام شده تامین اعتبار طرح احیا، فعال سازی و توسعه معادن کوچک مقیاس، وظیفه صندوق بیمه، سرمایه گذاری فعالیت های معدنی است و ایجاد زیرساخت های لازم برای معادن مشمول این طرح نیز از طریق طرح ایجاد زیر بنای لازم در معادن بزرگ و مناطق معدنی انجام خواهد شد. روزنامه عصر اقتصاد ۹۸/۷/۱۷ - خداداد غریب پور، رئیس هیات عامل ایمیدرو

۴- رفع موانع تولید

قائم مقام وزیر صمت در امور بازرگانی طی نامه ای خطاب به رئیس کل بانک مرکزی ۲۲ ردیف تعرفه هشت رقمی را از پرداخت مابه التفاوت ارزی معاف کرده و از عبدالناصر همتی خواسته است که این لیست را به بانک های عامل ابلاغ کند. کالاهای معاف شده از پرداخت مابه التفاوت ارزی در حوزه های «شیمیایی و سلولزی»، «معادن و صنایع معدنی»، «فلزی و لوازم خانگی»، «ماشین سازی و تجهیزات»، «برق و الکترونیک» طبقه بندی می شوند. البته ورود این کالاها بدون پرداخت ما به التفاوت ارزی به شرطی است که فقط جهت مصرف واحدهای تولیدی دارای پروانه بهره برداری باشد. برخی از کالاها نیز به منظور مصرف در پروژه های ملی با تایید وزارتخانه مرتبط مجوز ورود دارند. روزنامه دنیای اقتصاد ۹۸/۰۷/۱۴ - گزارش دنیای اقتصاد

با توجه به دستور وزیر جهاد کشاورزی مبنی بر ساماندهی تولید کنندگان و بهره برداران و اهمیت حبوبات در سبد غذایی خانواده های ایرانی و در راستای مدیریت زنجیره ، تامین ، تولید، ارزش، عرضه و بازار، از خرداد ماه سال ۱۳۹۸ این مهم در دستور کار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران قرار گرفت. بر این اساس کارگروه ملی متشکل از نمایندگان دفتر امور غلات محصولات اساسی وزارت جهاد کشاورزی و دفتر توسعه و آموزش و ترویج تعاونیها و تشکلهای سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران تشکیل شد. روزنامه عصر اقتصاد ۹۸/۰۷/۱۴ - حسین شیرزاد، معاون وزیر جهاد کشاورزی

کارفرمایان و مالکان بنگاهها وظیفه رصد و پیگیری، شناسایی و حل مشکلات بنگاه را برعهده دارند، در صورتی که مالکان به عنوان سهامداران کارخانهها و بنگاهها موفق به حل و فصل مشکلات نشوند وزارتخانه ای که مجوز فعالیت و تاسیس بنگاه را صادر کرده متولی رسیدگی به مشکل بنگاه خواهد بود و در نهایت کارگروه های استانی و ملی رفع موانع تولید وارد عمل خواهند شد. استانداران به عنوان روسای کارگروه های تسهیل و رفع موانع تولید باید با حضور به موقع در بنگاهها و همفکری و مشورت با مدیران و کارفرمایان بررسی مشکلات بنگاه را در دستور کار قرار بدهند. ایسنا ۹۸/۰۷/۱۴ - کریم یآوری ، مدیرکل حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

یک استارت‌آپ با تکیه بر جوامع محلی، خیریه‌ها و مساجد به تأمین مالی خرد بنگاه‌های کوچک می‌پردازد. عده‌ای از جوانان دانش‌آموخته دانشگاه تهران و دانشگاه شریف در قالب یک استارت‌آپ با همکاری عده‌ای پزشک و وکیل خیرخواه و داوطلب با حضور در مسجد روستای گل تپه ورامین اقدام به تأمین مالی خرد برخی کسب و کارهای کوچک در این منطقه کرده و زمینه اشتغال ۶۳ نفر را فراهم کردند. خدمات ما در ۴ حوزه تأمین مالی که به وسیله پلت‌فرم کارماران دات آی آر در روش (Crowdfunding) یعنی تأمین مالی جمعی مبتنی بر قرض‌الحسنه انجام می‌شود و در این زمینه یک نهاد واسط را مانند یک خیریه و یا مسجد و یا هیئت بزرگ را به عنوان نهاد واسط پیدا می‌کنیم. فارس

۹۸/۰۷/۱۴ - دانیال رضاپور بنیانگذار استارت‌آپ کارماران

تفاهم نامه همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت با قوه قضاییه برای تشکیل شوراهای حل اختلاف در مراکز صنعتی، معدنی و تجاری امضا شد تشکیل شوراهای حل اختلاف در مراکز صنعتی، معدنی و تجاری منجر به تسهیل در امور تولید و رونق اقتصادی می‌شود رسیدگی به پرونده‌های مربوط به اختلافات در بخش‌های مختلف تولیدی باید در شرایط بهتر و توسط افراد متخصص صورت گیرد. در این تفاهمنامه موارد خوبی مورد پذیرش قوه قضائیه قرار گرفته که با همکاری تشکل‌ها منجر به تسهیل در روند تولید خواهد شد.

روزنامه ابرار اقتصادی ۹۸/۰۷/۱۵ - رضا رحمانی، وزیر صمت

بانک صادرات ایران، از ۲۴ فروردین ماه امسال در طرحی به نام «طراوت»، امکان دادوستد نسبی را از طریق این بانک برای تولید کنندگان و در واقع برای خریداران محصولات آنها فراهم کرده است. طرح طراوت در واقع یک طرح اعتباری ویژه تولید است که واحدهای تولیدی به پشتوانه آن می توانند محصولات خود را به صورت نسبی به خریداران به فروش برسانند و مواد اولیه مورد نیاز خود را به صورت نسبی خریداری کنند. امکان دادوستد نسبی ای از طریق بانک، می تواند یک راه حل مناسب و گشایشی اقتصادی برای تولیدکنندگان و خریداران باشد. روزنامه ابرار اقتصادی ۹۸/۰۷/۱۵ - گزارش دیوان اقتصاد

در سال جاری در قالب ستادهای تسهیل و رفع موانع تولید استانها، بالغ بر دو هزار واحد صنعتی راکد که ۱۳۵۰ واحد آنرا صنایع کوچک و متوسط مستقر در شهرکهای صنعتی تشکیل می دهند در برنامه بازگشت به چرخه تولید قرار گرفته اند که تاکنون احیای افزون بر ۶۰۰ واحد عملیاتی شده و مجددا در سراسر کشور به چرخه تولید برگشتند و امیدواریم طبق برنامه زمان بندی و پیش بینی شده شاهد تحقق صددرصدی بازگشت این واحدهای صنعتی به تولید باشیم. تزریق منابع مالی و سرمایه در گردش، ضمن کمک به ارتقای ظرفیت تولید واحدهایی که تولیدات آنها در کشور تقاضامحور بوده و برای بازار صادرات بسیار مناسب است، و رسیدن آنها به ظرفیت واقعی، در جذب نیروی کار نیز موثر بوده و نرخ اشتغال را افزایش خواهد داد. با افزایش سقف تسهیلات بانکی می توان ظرفیت تولید را ارتقا داد و وزارت صنایع با همراهی و همکاری بانکها به دنبال افزایش سقف تسهیلات بانکی است. ایسنا ۹۸/۰۷/۱۵ - محسن صالحی نیا، معاون وزیر صمت

در سال ۹۸ برنامه‌های توسعه کسب و کارهای شهری و روستایی، برنامه بازار کار و اشتغال حمایتی خرد را در دستور کار داریم که حاصل آن ۴۷۲ هزار فرصت شغلی و ۱۸۵ هزار تثبیت اشتغال موجود در کشور است. مقرر شد تا تسهیلات ارزان قیمت با نرخ چهار درصد، شش درصد و برای بخش سرمایه در گردش ۱۰ درصد در روستاهای کشور در اختیار کارآفرینان قرار گیرد. تاکنون از این مبلغ ۹۱۵۴ میلیارد تومان برای طرح‌های ویژه روستاها در اختیار موسسه‌های عامل گذاشته شده است. ایسنا ۹۸/۰۷/۱۵ - محمد شریعتمداری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی